

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.569/2017/4.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Erős Péter ügyvéd

Az alperesek:
Az alperesek képviselője:
Dr. Sándor Tamás Zoltán ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.441/2016/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 34.M.1986/2014/50.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.441/2016/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 375.600 (háromszázhetvenötezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2008. június 1-jétől állt az I. rendű alperes alkalmazásában ügyvezető munkakörben. A II. rendű alperessel 2010. október 7-én kötött munkaszerződést azzal, hogy ettől kezdődően teljes munkaidőben a II. rendű alperes ügyvezetői tisztségét is betölti.
- [2] Az alperes társaságok a német tulajdonosi érdekeltségbe tartozó P. L. csoport tagjai voltak.
- [3] 2014. április végén V.R., az I. rendű alperes munkavállalója a felperessel lezajlott konfliktusa után felvette a kapcsolatot a német tulajdonosokkal, és felhívta a figyelmüket az ügyvezető tevékenységével összefüggésben észlelt visszaélésekre. Az alperesek ezt követően 2014. május 9-én belső vizsgálatot rendeltek el, amelynek lefolytatásával V. R. bízta meg.
- [4] A vizsgálat eredményeinek tükrében az alperesek 2014. május 19-én - lényegében azonos tartalommal - azonnali hatályú felmondást közöltek a felperessel. Ennek indokai szerint:
 - 1. A felperes számos alkalommal a munkaszerződése pontjába ütköző módon a munkaszerződés szerint jóváhagyás-köteles összeget meghaladó mértékű kötelezettségvállalást tett az illetékesek jóváhagyása nélkül;
 - 2. Engedély nélkül az alperesek nevére hitelkártya szerződést kötött, illetőleg azt indokolatlanul tartotta fenn, melynek keretében az alperesek tevékenységi köréhez nem köthető olyan személyes vásárlásokat eszközölt, valamint szolgáltatásokat vett igénybe, melyre felhatalmazással nem rendelkezett;
 - 3. A munkaszerződés pontjába ütköző módon az alperesekkel azonos tevékenységet végző más gazdasági társaságokban ügyvezetői tisztséget töltött be, illetőleg részesedést szerzett;
 - 4. A munkaszerződés pontja szerint feladatául rendelt jelentéstételi kötelezettségeit rendszeres és többszöri felhívás ellenére sem, illetőleg jelentősen hiányosan volt hajlandó teljesíteni.

A felperes kereseti kérelme és az alperesek védekezése

- [5] A felperes a keresetében mindkét alperessel szemben a munkaviszony jogellenes megszüntetésére hivatkozott, és a munkáltatókat 12 havi távolléti díjának megfelelő összeg megfizetésére kérte kötelezni perköltségben való marasztalásukkal együtt. Hivatkozása szerint a munkavégzése megfelelt a munkáltató által korábban elvártaknak, és állította, hogy az alperesek rendeltetésellenes joggyakorlást valósítottak meg.
- [6] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 34.M.1986/2014/50. számú ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest mindkét alperes részére perköltség fizetésére. Kimondta, hogy a felmerült eljárási illetéket, a tanúdíjat és a fordítási díjat az állam viseli.
- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban Mt.) 64. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra, valamint az Mt. 78. § (1) és (2) bekezdésére.
- [9] A jóváhagyás-köteles összeghatár tekintetében arra az álláspontra jutott, hogy az alperesek nem fektettek kiemelt hangsúlyt ezen előírás ellenőrzésére, így a bíróság nem látta igazoltnak a lényeges kötelezettség megszegését különös figyelemmel arra, hogy a költségek összesített számaait egyébként jóváhagyták a tulajdonosok. Mindezt a bíróság úgy értékelte, hogy az intézkedés első indoka nem lenne elégséges az azonnali hatályú felmondás gyakorlásához.
- [10] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a bíróság a 2. ponttal összefüggésben kifejtette, hogy a felperes által eszközölt kiadások tekintetében megállapítható volt, miszerint azok nem álltak az alperesek érdekében. Egyes költségeket illetően kétséget kizáróan rögzíthető volt, hogy a felperes saját javára és érdekében használta fel az alperesek pénzösszegeit. A tulajdonosoknak alapvető érdeke fűződött ahhoz, hogy olyan személy kerüljön vezetői pozícióba akiben megbíznak, és megfelelően képviseli a gazdasági érdekeiket a rá bízott pénzeszközökkel, a „jó gazda gondosságával jár el”. A felperes a vizsgálat eredményeképpen feltárt gyakorlata alapvetően ingatja meg ezt a bizalmi viszonyt, így az alperesektől nem volt elvárható a jogviszony fenntartása, vagy akárcsak felmondással történő megszüntetése.
- [11] Az azonnali hatályú felmondások pontját értékelve az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a becsatolt cégkivonatok alapján megállapítható, miszerint 2014. február 6-ától kezdődően az azonnali hatályú felmondás közléséig eltelt 3 hónap vonatkozásában már nem állt fenn összeférhetetlenség, így erre a tényre alapított jogviszony megszüntetési indok egyéb más körülmény hiányában nem lehetett alapos.
- [12] A reportálási, azaz jelentéstételi kötelezettségre alapított azonnali hatályú felmondási indokot a bíróság ugyancsak bizonyítottanak találta. Rögzítette, hogy az alpereseknél nem létezett írásbeli szabályozás az ügyvezető erre a kötelezettségére nézve, ugyanakkor a felperes maga sem vitatta, hogy kellett illet küldenie a német tulajdonosoknak. A perben becsatolt okiratok és V.R. tanúvallomása alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy a jelentéseknek kialakult gyakorlata volt mind rendszerességüket, mind pedig tartalmukat tekintve. A német tulajdonosok kizárólag az ügyvezetőtől kapott információk alapján tudtak tájékozódni az

eredményességről, így alapvető érdekük fűződött ahhoz, hogy határidőben megkapják a jelentéseket, aminek a felperes többször nem tett eleget.

- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy az általános szabályok szerint a felperest terhelte a joggal való visszaélés körében bizonyítási kötelezettség, amelynek nem tett eleget.
- [14] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.441/2016/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest perköltség fizetésére kötelezte. Egyebekben kimondta, hogy a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [15] A másodfokú bíróság - különösen W. M. és V.R. tanúvallomása alapján - nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon következtetésével, miszerint az alperesek nem fektettek kiemelt hangsúlyt a felperest terhelő kötelezettség elemzésére. Abból, hogy az alperesek ellenőrzése nem volt teljes körű, okszerűen nem következik, hogy a felperes által megsértett kötelezettség nem volt lényeges. Az elsőfokú eljárás során az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a kötelezettségszegés azért volt lényeges, mivel a külföldi tulajdonos kizárólag az alkalmazott értékhatar-előírás szerinti munkavállalói megtartása esetén tudja „csökkenteni”, a nem várt munkavállalói gondatlan, illetőleg szándékos károkozás esélyét. Ezen túlmenően a jelentősebb mértékű kiadásokat ezáltal van esélye ellenőrizni. Nem vitathatóan a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét jelentős mértékben megszegte, és súlyos gondatlansággal járt el.
- [16] A második indok tekintetében a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon megállapításával, miszerint önmagában nem jelentős mértékű kötelezettségszegés az, hogy a felperes a tulajdonosok tudta nélkül kötött hitelkártya-szerződést. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes az I. rendű alperes vonatkozásában 2009. májusában bankkártyát, 2010. májusában pedig bankkártya alszámlát igényelt, míg a II. rendű alperes vonatkozásában 2010. októberében, illetve 2011. januárjában tette ugyanezt. Az elsőfokú bíróság tételesen vizsgálta a bankkártyával eszközölt kiadásokat és az igénybe vett szolgáltatásokat. A bizonyítékok okszerű és logikus mérlegelésével állapította meg, hogy a vizsgált kiadások nem álltak az alperes érdekében, egyes költségek tekintetében pedig a felperes saját javára és érdekében használta fel az alperesek pénzeszközeit, így pedig ezen pontot illetően is bizonyított a minősített kötelezettségszegés.
- [17] A másodfokú bíróság a felmondás 3. pontját fellebbezés hiányában nem vizsgálta.
- [18] A negyedik indokot illetően kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, miszerint a kötelezettségszegés szempontjából nincs jelentősége a belső szabályozás hiányának, mert a jelentéseknek kialakult gyakorlata volt mind a rendszerességüket, mind pedig a tartalmukat tekintve. Azt is helytállóan rögzítette, hogy a csatolt okiratok hitelt érdemlően igazolták, miszerint a

felperes késedelmesen küldte meg a jelentéseket, ez pedig alkalmas volt a munkáltatói ellenőrzés ellehetetlenítésére.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperesek ellenkérelme

- [19] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság ítéletének az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedő megváltoztatását, és a felperes keresetének való helyt adást kérte az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.
- [20] A felülvizsgálati hivatkozás szerint a másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegve, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást okszerűtlenül felülmérlegelve a rendelkezésre álló bizonyítékokból téves következtetést vont le.
- [21] Helytelenül került kiemelésre W. M. és V. R. tanúvallomása, mivel a tanúk arra vonatkozóan nyilatkoztak egymással egyezően, hogy az alpereseknek a társaság forgalma miatt nem tűnt fel a kétmillió forint feletti költség, azt azonban, hogy a felperes álláspontja szerint a társaságok nem vették észre, hogy a gazdasági tervben szereplő tételek volumene adott esetben ezen értékhatár közelében volt, még nem alapozza meg azon következtetést, miszerint a limit a forgalmi adóval együttesen volt értendő.
- [22] Az eljáró bíróságok szintén nem vették figyelembe, hogy az alpereseknél nettó összegben könyvelnek, ennek nyomán az egyes társaságot terhelő kötelezettségek is nettó összegben keletkeznek, az áfa összege visszaigénylésre kerül.
- [23] Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a megállapításra, hogy a hitelkártya-szerződések megkötése nem minősül lényeges kötelezettségszegésnek, ugyanakkor abban mindkét bíróság tévedett, amikor az egyes költségeket nem az alperesek érdekében álló tételekként minősítették. Az erről meghallgatott T. L. tanú az alperesek alkalmazásában állt, V. R. pedig a későbbiekben a felperes vonatkozásában vizsgálatot elvégző ügyvezetővé kinevezett személy, vagyis az alperesekkel függő viszonyban állóak, akiktől elfogulatlan tanúvallomás nem várható. Nem minősíthető életszerűtlennek a felperes nyilatkozata a tisztítószer beszerzésére vonatkozóan, hiszen nyilatkozata szerint a szerződés tartalmát korábban nem ismerte.
- [24] A harmadik felmondási ok valótlansága egyértelműen megállapítható, míg a negyedik felmondási indok tekintetében a bíróságok arra a megállapításra jutottak, hogy az ott rögzített mulasztás a kialakult szokásjog alapján róható a felperes terhére.
- [25] Belső szabályozás hiányában a kötelezettségszegés súlya, az egyes kötelezettségek elvégzésének határideje, azok gyakorisága nem volt megállapítható. Az alperesek sem állítottak olyan konkrét, követhető rendszert, amely a számonkérés módját rögzítette volna. Életszerűtlen az írásbeliség mellőzésével kialakított szokásjog.
- [26] A felperes utalt a Kúria Mfv.I.10.266/2016. számú eseti döntésében megfogalmazottakra is.

Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. §-ában foglaltakat jelölte meg.

- [27] Az alperesek a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték. Álláspontjuk szerint a felmondáshoz a felperes olyan magatartása vezetett, amely lényeges kötelezettségszegésben nyilvánult meg, és amely ellehetetlenítette a felperes munkaviszonyának fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [29] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [30] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].
- [31] A felperes felülvizsgálati kérelme a munkaviszony megszüntetése jogszerűsége vonatkozásában csak eljárási szabálysértésre, a Pp. 206. §-ára hivatkozott. A Pp. 206. § (1) bekezdés szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg. A bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.
- [32] Az alperesek által alkalmazott azonnali hatályú felmondások az Mt. 78. § (1) bekezdésén alapultak. Ebben a munkáltató a munkavállaló munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségének szándékos, jelentős mértékű megszegésére utalt. A felülvizsgálati kérelem a

tényállás jogszabálysértő megállapítását jelölte meg jogszabálysértésként, de az alperesek által alkalmazott intézkedés alapjául szolgáló anyagi jogszabályhelyre [Mt. 78. § (1) bekezdés] nem hivatkozott. Önmagában azonban a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezéseinek alapján történő felülvizsgálat nem eredményezheti a vonatkozó anyagi jogszabályhely megjelölése nélkül a felülvizsgálattal elérni kívánt célt, nevezetesen a munkáltatói azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítását.

- [33] Az esetleges jogszabálysértő ténymegállapításból önmagában nem vonható le következtetés arra, hogy a törvényszék a lefolytatott bizonyítás eredményeként miért és mennyiben jutott jogsértően az Mt. 78. § (1) bekezdés megfelelő alkalmazásának megállapítására (Mfv.I.10.616/2015.). A Pp. 206. § (1) bekezdésében szabályozott, a tényállás megállapítása során történő bizonyítékok mérlegelése nem azonos az anyagi jogszabályban, az Mt. 78. § (1) bekezdésében foglalt, a minősített kötelezettségszegés súlyosságának megállapítása körében végzett mérlegeléssel. Ez alapján vonható le ugyanis következtetés arra, hogy az adott tényállás alapján jogszerű volt-e a munkáltató azonnali hatályú munkaviszony megszüntetéséről hozott intézkedése, fennálltak-e az Mt. 78. § (1) bekezdésben foglalt feltételek.
- [34] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [35] A pervesztes felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, melynek összege a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VII.22.) IM rendeleten alapult.
- [36] A felperes helyett a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 14. §-a értelmében figyelemmel arra, hogy a felperes munkavállalói költségkedvezményre vált jogosulttá.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. szeptember 19.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Nné

tisztviselő